

Schwarz-Schilling pozvao Ujedinjene narode da utvrde UN-ov dan Srebrenice kao dan kada bi se odavala počast žrtvama genocida i njihovim obiteljima

Visoki predstavnik i Posebni predstavnik Europske unije, Christian Schwarz-Schilling, je danas u svome govoru pred Vijećem sigurnosti UN-a pozvao Ujedinjene narode da utvrde UN-ov dan Srebrenice – kao dan obilježavanja tragičnih događaja koji su se dogodili 1995. godine i kao dan kada bi se odavala počast žrtvama genocida i njihovim obiteljima.

U govoru koji se dotakao mnogih tema, analizirajući mnogobrojne teškoće s kojima se suočio u Bosni i Hercegovini tijekom svog mandata, a posebno presude Međunarodnog suda pravde u slučaju Bosna i Hercegovina protiv Srbije i Crne Gore, Schwarz-Schilling je obavijestio Vijeće sigurnosti UN-a: “Radikalna retorika je zatrovala politički ambijent i pitanje Srebrenice se ponovo aktualiziralo.”

Visoki predstavnik i Posebni predstavnik Europske unije je govorio i o perspektivama za tranziciju i preuzimanje odgovornosti, koji su bili ključne odlike njegovog mandata, naglašavajući područja u kojima je došlo do zastoja u reformama potrebnim za euro-atlantsku integraciju Bosne i Hercegovine, područja u kojima je zemlja ipak postigla napredak te područja u kojima ona treba postići napredak kako bi se razvila u funkcionalnu državu sposobna za punu euroatlantsku integraciju. Schwarz-Schilling je odao priznanje Vijeću sigurnosti UN-a za ulogu koju je imalo u postizanju

pozitivnog ishoda u pitanju policijskih službenika kojima je Međunarodna policijska misija Ujedinjenih naroda uskratila certifikate.

Schwarz-Schilling je posebno ukazao na to da su "neodgovorni političari vršili nemilosrdnu političku manipulaciju ovim pitanjem [Srebrenice]," u svjetlu presude Međunarodnog suda pravde što, kako je on rekao, "samo skreće pažnju s pravih pitanja koja zahtijevaju konkretne mjere". Schwarz-Schilling je naglasio i svoje vlastite napore da poboljša uvjete u i oko Srebrenice kao i područja u kojima Ujedinjeni narodi trebaju razmotriti daljnje aktivnosti posebno u svezi s nedostatkom suradnje Srbije s Međunarodnim sudom za zločine počinjene u bivšoj Jugoslaviji (Haškim tribunalom) u Hagu.

"Ja sam imenovao ... izaslanika, koji će imati koordinacijsku ulogu," rekao je Schwarz-Schilling posebno pridajući pažnju radu pravosudnih tijela i institucija za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini ali naglašavajući da se ne radi o promjeni ustavnog i teritorijalnog poretka zemlje.

"Jednostrana izmjena Daytonskog mirovnog sporazuma bila bi ozbiljan rizik za mir i stabilnost. Vijeće sigurnosti treba razmotriti da jasno prenese ovu poruku." rekao je Schwarz-Schilling.

Visoki predstavnik i Posebni predstavnik Europske unije je objasnio da je uputio pismo predsjedniku Srbije Borisu Tadiću u svjetlu presude Međunarodnog suda pravde te da je tražio da ga on informira o mjerama koje poduzima u smislu suradnje s Haškim sudom, međutim predsjednik Tadić nije odgovorio na to pismo.

"Vjerujem da Vijeće sigurnosti treba veoma ozbiljno razmotriti pitanje kako privoliti Srbiju da provede presudu Međunarodnog suda pravde," naveo je Schwarz-Schilling. "Ovo se tiče stabilnosti u regiji i Vijeće sigurnosti u tom smislu mora biti na visini zadatka."

Schwarz-Schilling je također zatražio od Vijeća sigurnosti UN-a da podsjeti sve strane potpisnice Općeg okvirnog sporazuma za mir da imaju obvezu poštivati svoje međunarodne obveze, a posebno obaveze u smislu suradnje s Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Visoki predstavnik i Posebni predstavnik Europske unije je obavijestio Vijeće sigurnosti UN-a da blokada političkih reformi, posebno preustroja policije, u Bosni i Hercegovini traje duže od godinu dana i da se moraju uložiti veći napor da se nađe nedostatak političke volje, skepsa i bojazan koji dominiraju političkim razgovorima kako bi Bosna i Hercegovina postigla napredak na putu ka Europi.

“Europska unija je odobrila tehničke pregovore s Bosnom i Hercegovinom za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju,” rekao je Schwarz-Schilling. “Dokument je spreman za parafiranje – ali se prvo moraju ispuniti politički uvjeti.”

Visoki predstavnik i Posebni predstavnik Europske unije je opisao “preuzimanje odgovornosti” kao “zahtjevan proces učenja,” ali je jasno ukazao na to da on predstavlja put napretka za Bosnu i Hercegovinu.

“Zahtjevan proces učenja ne znači da je preuzimanje odgovornosti pogrešna stvar – ali to je upozorenje koje ne trebamo ignorirati,” rekao je Schwarz-Schilling. “Upozorenje da se tranzicija ne može uzimati kao gotova činjenica; da bosanskohercegovačke vlasti moraju povećati svoje napore da odgovore svojim obvezama u upravljanju vlastitom zemljom i da se ozbiljan dugoročni međunarodni angažman mora nastaviti.”

Visoki predstavnik i Posebni predstavnik Europske unije je objasnio da je dao preporuku da se produži postojanje Ureda Visokog predstavnika (OHR) i nakon konca lipnja ove godine jer su njegove bojazni za političku stabilnost Bosne i Hercegovine bile sve jače.

Usprkos mnogim zastojima, ipak je tijekom mandata Schwarza-

Schillinga postignut napredak u Bosni i Hercegovini.

Visoki predstavnik i Posebni predstavnik Europske unije je usmjerio pažnju Vijeća sigurnosti UN-a ka činjenici da su izbori održani sukladno međunarodnim demokratskim standardima; da su tijela vlasti oformili političari Bosne i Hercegovine sami, iako sporo; da je Bosna i Hercegovina pristupila NATO-ovom programu Partnerstvo za mir; da se Bosna i Hercegovina priključila zoni slobodne trgovine u Jugoistočnoj Europi; te da je Vijeće za regionalnu suradnju odlučilo da njegovo sjedište bude u Sarajevu.

Schwarz-Schilling je zahvalio Vijeću sigurnosti UN-a za njegovu konstruktivnu ulogu u usvajanju pisma predsjednika, koje se tiče policijskih službenika koje su decertificirale UN-ove Međunarodne policijske snage. On je također izrazio zahvalnost institucijama Bosne i Hercegovine, Vijeću Europe, Policijskoj misiji Europske unije te Odjelu UN-a za mirovne operacije i Velikoj Britaniji kao predsjedateljici Vijeća sigurnosti UN-a, što su radili zajedno s njegovim Uredom u nalaženju rješenja za ovo pitanje.

Visoki predstavnik i Posebni predstavnik Europske unije je apelirao na lidere Bosne i Hercegovine da se vrate diskusiji i konkretnim aktivnostima u interesu svih građana posebno navodeći potrebu za reformama u sferi obrazovanja, privrede, stranih ulaganja, javne uprave i emitiranja. Schwarz-Schilling je naglasio da je dugoročno značajno da se osigura da Bosna i Hercegovina bolje zadovolji potrebe svojih građana i postane učinkovita, funkcionalna država koja može biti punopravni član euroatlanskih institucija.

“Uvjeren sam da Bosna i Hercegovina treba pokrenuti proces ustavne reforme u okviru vlastitih institucija čime bi se političkim strankama, Parlamentu i društvu općenito osigurao forum za raspravu o suštinskim pitanjima i za tehničke pripreme vezane za kompleksna pitanja u okviru ustavne reforme,” rekao je Schwarz-Schilling naglašavajući da su i

Europska unija i Sjedinjene Države spremne dati savjete oko standarda i podijele svoje iskustvo i stručnost.

“Međunarodna zajednica ne smije izbjegavati svoju obvezu pružanja pomoći,” nastavio je Schwarz-Schilling. “Ona mora aktivno nastaviti s provođenjem svoje politike pružanja savjeta i smjernica bosanskohercegovačkim tijelima vlasti do trenutka u kojemu više neće postojati potreba za Uredom Visokog predstavnika i bonnskim ovlastima.”

Visoki predstavnik i Posebni predstavnik Europske unije je upozorio na buduće izazove s kojima će se novoformirane vlasti i njegov nasljednik, veleposlanik Miroslav Lajčák, suočiti u predstojećem razdoblju. Schwarz-Schilling se zahvalio Vijeću sigurnosti na potpori koju su mi pružali tijekom mandata te najavio da namjerava zadržati bliske kontakte s Bosnom i Hercegovinom, “zemljom koju sam dobro upoznao i zavolio,” kako bude išla putem ka svjetlijoj budućnosti u euroatlantskim institucijama.

Cjelokupan [tekst govora](#) Visokog predstavnika i Posebnog predstavnika Europske unije možete vidjeti na www.ohr.int i www.eusrbih.org.